

РОБЪРТ ШЕКЛИ

НАЧИН НА ЖИВОТ

Превод от английски: Рени Димитрова, 1997

chitanka.info

— Да не си полудяла, Амелия? Защо, за Бога, ти трябва да се омъжиш за *първопроходец-пионер*? — предупреждаваше я майка ѝ. — Какво щастие би могла да очакваш сред дивотията?

— Шапката не е сред дивотията, мамо — казваше ѝ Амелия.

— Но там не е цивилизовано. То е едно сурово и примитивно място. И колко време ще остане там този твой *пионер*? Познавам този тип хора. Те винаги търсят нови места за покоряване.

— Тогава и аз ще ги покорявам заедно с него — бе казала Амелия, уверена в собствения си заселнически дух.

Майка ѝ обаче не беше толкова сигурна.

— Животът на границата е тежък, скъпа. По-тежък, отколкото си го представяш. Готова ли си наистина да се откажеш от приятелите си и всички удобства, с които си свикнала?

— Да!

Майка ѝ искаше да говори още. Но след смъртта на съпруга си, тя бе станала по-несигурна в убежденията си и по-нерешителна в налагането си над другите.

— Животът си е твой — отстъпи тя накрая.

— Не бой се, мамо, аз знам какво правя — каза ѝ Амелия.

Тя знаеше, че Дърк Богрен не може да търпи тълпите. Той беше едър човек и имаше нужда от пространство, от тишина и въздух. Беше ѝ разказал за баща си, който се настанил в новорекламираната пустиня Гоби. Когато мястото станало толкова претъпкано, че се наложило да се поставят огради в съответствие с новите закони, старецът не издържал и умрял с лице, обърнато към звездите.

Такъв беше и Дърк. Тя се омъжи за него и се премести на отдалечената Южна полярна шапка.

Но след тях дойдоха още заселници и скоро Шапката бе наречена Кеп Сити, след което там бяха отворени магазини и фабрики и по подгрятата с атомна енергия земя поникнаха многобройни малки, чистички селища.

Всичко това се случи по-рано, отколкото тя бе очаквала.

Една вечер те си седяха на верандата и Дърк оглеждаше земите си. Той гледа дълго време към върха на радарната кула, разположена на един от далечните хълмове на земите му.

— Тук стана оживено — каза той след дълго мълчание.

— Да... мъничко — съгласи се Амелия.

— Скоро до нас ще построят игрище за голф. Не ти ли се струва, че е време да се местим?

— Добре — каза Амелия, след леко колебание. И това беше всичко. Нямаше нужда да говорят повече.

Те продадоха фермата си. Купиха един старичък космически кораб и го напълниха с най-необходимото. Вечерта преди да отлетят, приятелите на Дърк организираха празненство за изпращането им.

Те бяха от старите заселници и още помнеха времето, когато Шапката бе покрита отчасти с лед и сняг. Шегуваха се с Дърк, но и му завиждаха.

— Отиваш на астероидите, а?

— Там ми е мястото — каза Дърк.

— Но ти си се изнежил! — изграчи един старец. — Лекият живот те е отслабил, Дърк.

— О, не ми се вярва.

— Мислиш ли, че още би могъл да работиш на пълен петчасов работен ден?

Дърк се ухили и изпи бирата си до дъно. Заслуша се в съветите, които жените даваха на Амелия.

— Вземи *достатъчно* топли вещи. *Спомням си, когато отидохме на Марс...*

— Оборудване за първа помощ...

— Проблемът при ниската гравитация...

— Дърк! — извика един от мъжете. — Ще вземеш и тази малка красавица с теб на някой *астероид* ли?

— Разбира се — отвърна Дърк.

— На нея няма да ѝ хареса — предупреди го друг от мъжете. — Там няма празненства, нови дрехи, дрънкулки.

— Хората полудяват от работа там.

— Не им вярвай — обади се една от възрастните жени. — Като свикнеш, ще ти хареса.

— Сигурна съм, че ще е така — възпитано отвърна Амелия, като се надяваше да е права.

Точно преди отлитането тя се обади на майка си и ѝ каза новината. Майка ѝ не беше изненадана.

— Добре, скъпа — каза тя. — Няма да е никак лесно. Но ти знаеше това още преди да се омъжиш за него. Астероидите... Точно

там искаше да отиде и баща ти.

Амелия си спомняше баща си като един мил, добродушен човек. Всяка вечер, когато се връщаше от работа в банката, той прочиташе внимателно обявите за употребявани космически кораби и правеше подробни списъци на оборудването, което би било необходимо за един пионер. Майка ѝ обаче не искаше и да чуе за каквато и да било промяна в начина им на живот. На няколко пъти двамата даже се скараха... Но всичко това свърши, когато една вечер, на връщане от банката, някакъв хеликоптер се блъсна в колата на баща ѝ.

— Постарай се да му бъдеш добра съпруга — посъветва я майка ѝ.

— Разбира се, че ще се старая — отвърна малко ядосано Амелия.

Новите погранични райони бяха в космоса, тъй като Земята вече беше пренаселена. Дърк бе изучил наличните карти на Астероидния пояс, но те не му бяха казали много. Никой още не бе прониквал много надалеч и огромното пространство бе отбелязано просто като „Непознати територии“.

Пътуването беше дълго и опасно, но там се намираха свободните земи. Земи, които трябваше да бъдат завладени, и толкова много място, колкото можеше да се поиска на човек. Дърк се промъкваше през плуващите късове скали с ненарушимо търпение. Космическият кораб летеше все напред, въпреки че нямаше маркирана траектория.

— Няма да се връщаме — каза той на Амелия. — Така че няма никакъв смисъл да чертая карта на пътя.

Тя кимна в знак на съгласие, но когато погледна към слабо просветващите точки напред, дъхът ѝ спря. Не можеше да не се тревожи за новия живот, който щяха да имат сред мрачното, самотно пространство на границата. Тя трепна и постави ръката си върху тази на Дърк.

Той се усмихна, но не откъсна очи от уредите.

Откриха един къс скала, дълъг няколко мили и широк около миля. Кацнаха върху тъмния безвъздушен свят, издигнаха купола си и пуснаха апарата за изкуствена гравитация. Щом тежестта приближи нормалните показания, Дърк започна да разопакова контролния робот. Работата беше дълга и досадна, но накрая той включи лентата и активира апарата.

Роботът се зае с работа. Дърк включи всички налични светлинни източници. Като използваше малкия кран, той разтовари техния заселнически дом от склада на кораба, постави го близо до центъра на купола и го включи. Домът се разтвори като гигантско цвете и оформи една хубава петстайна къща, комплектована с основните мебели, кухня, водопровод и отходни съоръжения.

Това беше началото. Но не всичко можеше да бъде разопаковано веднага. Уредите за температурен контрол бяха заровени някъде из складовете на кораба и Дърк трябваше да подгрива къщата им с допълнителния нагревател, включен към генератора.

На Амелия ѝ беше твърде студено, за да приготвя вечеря. Температурата вкъщи се движеше някъде около 10 градуса над нулата. Дори и облечена в кожените дрехи за заселници, на нея ѝ беше студено, а острото флуоресцентно осветление я караше да се чувства още по-изстинала.

— Дърк — помоли срамежливо тя. — Не можеш ли да постоплиш малко повече?

— Предполагам, че бих могъл, но това ще намали скоростта на работа.

— Не знаех — каза Амелия. — Нищо, ще се справя.

Но да се работи на тази светлина бе просто невъзможно и тя настрои погрешно затоплянето на храната. Пържолата излезе поизгоряла, картофите недоварени, а ябълковият пай едва бе размразен.

— Боя се, че не съм много добра за тези условия — опита да се усмихне Амелия.

— Не се притеснявай — каза ѝ Дърк и излапа храната като че ли беше най-вкусното блюдо на света.

Легнаха си. Амелия почти не можа да спи върху спасителния матрак. Но пък изпита съмнително задоволство от мисълта, че на Дърк също не му е много удобно. Той *наистина* се беше изнежил от сравнително лекия живот на Шапката.

Когато се събудиха, всичко им изглеждаше по-весело. Контролният робот, който бе работил през нощта, бе сглобил главният токов генератор. Сега те имаха своето малко слънце в небето и сравнително точно разпределение на времето на нощ и ден.

Контролният също така бе разтоварил селскостопанските работи, а те от своя страна домашните помощници.

Дърк ръководеше производството на горния пласт почва и съгласуваше работата на своите работи, докато те извършваха силовото посаждане на растенията. Работи цели четири часа и когато малкото слънце слезе ниско над хоризонта, се върна вкъщи направо изтощен.

Междувременно Амелия бе въвела в работите основните си рецепти за храна и тази вечер бе в състояние да поднесе на съпруга си простичка, но истинска вечеря от осем блюда.

— Естествено, не е специалитетът от двадесет блюда — извини му се тя, докато той се справяше с ордъврите.

— И без това никога не съм можел да се натъпча с всичката храна — отвърна ѝ Дърк.

— Пък и виното не е добре изстудено.

Дърк я погледна и се ухили.

— По дяволите, скъпа, аз мога да пия гореща Ола-Кола и нищо да не забележа.

— Но не и когато аз ти готвя — каза Амелия. Но вече забелязваше едно от предимствата на живота на заселниците на граничните територии — гладният мъж изяждаше всичко, което му поднесеш.

След като помогна на Амелия да подреди съдовете в миялната машина, Дърк сглоби прожекторния апарат в хола. Докато двуизмерното изображение просветваше по екрана, те се бяха отпуснали в здравите пластмасови столове, точно както поколения пионери преди тях го бяха правили. Тази приемственост дълбоко трогна Амелия.

После Дърк разопакова тяхното легло и нагласи гравитатора под него. Тази нощ те спаха така дълбоко, както биха спали на Земята.

Но работата на астероида бе безкрайно много и неблагоприятна. Дърк се трудеше по пет, а понякога даже по шест часа на ден заедно с роботите си, като сменяше ленти, издаваше команди и се мъчеше да изстиска най-доброто от тях. След няколко дни силовото посадените растения започнаха да зеленят на фона на черната синтетична почва. Но веднага стана ясно, че реколтата е никаква.

Дърк стисна устни и изпрати роботите да обогатяват почвата с редки елементи. Позанимава се със слънцето, докато успя да увеличи производството на ултравиолетови лъчи. Но резултатът от реколтата след седмица бе пълен провал.

Този ден и Амелия отиде на полето. Лицето на Дърк бе осветено от залеза и той бе поставил стиснатите си в юмруци ръце на кръста. Гледаше хилавата, дребна царевица, израсла едва до височината на раменете му.

Амелия не каза нищо. Тя само успокоително положи ръка върху рамото му.

— Няма да се предам — прошепна Дърк.

— Какво мислиш да правиш? — попита го Амелия.

— Ако трябва, всяка седмица ще садя. Ще накарам ставите на роботите да пушат от бачкане. Тази земя ще ражда. Трябва да ражда!

Амелия отстъпи изненадана от жарта в гласа му. Но го разбираше как се чувства. На Земята фермерът просто даваше заповеди на контролния си робот и след няколко дена можеше вече да жъне. Тук Дърк бе работил и се бе грижил за тази нещастна реколта цяла седмица.

— Какво ще правиш с нея? — попита тя.

— Ще я направя на фураж за животните — замислено отвърна Дърк. Те се насочиха заедно към къщата в падащия здрач.

На следващия ден Дърк извади животните от фризерите, оживи ги и построи оборите и кошарите им. Захранваше ги непрекъснато с жито и царевица. В почвата отново бяха силово посадени семената. Втората реколта вече беше с нормални размери.

Амелия почти нямаше време да се наслади на този триумф. Петстайният им подслон, според земните стандарти, беше малък, но все пак изискваше координация.

Беше трудно. Тя бе израснала в обикновена провинциална къща, където задълженията по домакинството бяха изпълнявани автоматично на определени промеждутъци от време. Тук всяка функция се изпълняваше от отделна машина. Нямаше определено време за прибирането им в стените и те непрекъснато се движеха насам-натам, като по този начин разваляха цялото ѝ подреждане и къщата приличаше на машинна зала.

Вместо едно централно табло Амелия имаше бутони и уреди навсякъде из къщата. В началото тя прекарваше голяма част от деня, за да търси бутоните и уредите, които командваха определена дейност, като например почистването, измиването на пода, миенето на прозорците и останалите необходими за поддържането на реда в къщата дейности. Дърк бе обещал да свърже в едно всички командни вериги, но все беше зает с работата си.

Домашните ѝ работи бяха невъзможни. Бяха модели за заселници, направени здраво, но нямаха нито едно от усъвършенстванията, с които тя бе свикнала. Паметта им беше слаба и не можеха да предугадят нищичко. В края на всеки ден ушите на Амелия бучаха от грубите им, дразнещи гласове. И през по-голямата част от времето къщата ѝ изглеждаше така, като че ли роботите я нападаха, вместо да я чистят.

Дългите петчасови работни дни минаваха един след друг, докато Амелия почувства, че не може повече. И тя отчаяна се обади на майка си по телевидеофона.

Върху мъничкото екранче можеше да види майка си седнала в любимия пневмостол до стената от поляризирано стъкло. Сега то бе прозрачно и Амелия можеше да види града в далечината, издигащ блестящата си красота към небето.

— Какво има? — попита я майка ѝ.

Един робот се плъзна към стола на майката и безшумно постави на масичката чаша чай. Амелия беше сигурна, че не му е давана никаква команда. Чувствителният механизъм бе предусетил, че ще ѝ се пие чай. Така действаша роботите на Земята. Особено след като живееха по-дълго време в едно семейство.

— Ами... — почти истерично започна да говори Амелия. Собственият ѝ робот се мяташе из стаята и едва не разби вратата, когато фотоклетката не я отвори достатъчно бързо. Това вече ѝ дойде в повече. — Искам си у дома! — изплака Амелия.

— Знаеш, че винаги си добре дошла, мила. Но какво ще каже съпругът ти?

— Дърк ще дойде, сигурна съм. Можем да му намерим хубава работа, нали, мамо?

— Предполагам. Но той иска ли?

— Какво? — замаяно произнесе Амелия.

— Питам дали мъж като него би бил доволен на Земята. Той ще се върне ли?

— Ако ме обича, ще се върне.

— А ти обичаш ли го?

— Мамо, не е честно! — Амелия почувства как в нея се надигна лека вина.

— Грешка е да се кара един мъж да прави нещо, което не иска — каза ѝ майка ѝ. — Баща ти... А не мислиш ли, че би могла и да се справиш?

— Не знам — каза Амелия. — Предполагам... Предполагам, че ще опитам.

След това нещата тръгнаха по-добре. Амелия се научи как да живее с къщата си, да не обръща внимание на неудобствата ѝ. Разбираше, че някой ден тук може да стане толкова приятно, колкото във фермата им на Шапката.

Но те бяха напуснали Шапката. И щом тук стане приятно за живеене, Дърк щеше да поиска да се преместят на по-диво място...

Един ден Дърк я намери седнала до малкия си плувен басейн и безнадеждно хълцаща.

— Хей! — извика той. — Какво има?

— Нищо.

Той мрачно погали косата ѝ.

— Каж ми.

— Нищо, нищо.

— *Каж ми, де.*

— О, то е защото положих толкова труд да създам красив дом и да уشيا пердета, и да обуча роботите, и така нататък, а пък знам че...

— Какво знаеш?

— Че някой ден ти ще поискаш да се преместим и всичко ще отиде напразно — тя се изправи и се опита да се усмихне. — Извинявай, Дърк. Не трябваше да говоря така.

Дърк остана замислен. После я погледна отблизо в очите.

— Искам да те направя щастлива — каза той. — Вярваш в това, нали?

Тя кимна.

— Мисля, че доста сме се местили. Това е нашият дом. Ще останем тук.

— Наистина ли, Дърк?

— Обещавам.

Тя го прегърна силно. После изведнъж се сепна.

— Господи, сладките ми ще изгорят! — И хукна към кухнята.

Следващите седмици бяха най-щастливите, които помнеше Амелия. Сутрин програмираното им слънце изгряваше ярко и ги будеше за утринната молитва. След това те закусваха добре и започваха всекидневната работа.

Никога не им беше скучно. Някой ден Амелия и Дърк щяха да издигнат противометеоритен щит, за да подсилят атмосферния си купол. Или щяха да поправят машината за вятър, за да помогнат на пчелите си да опрашват по-добре растенията.

Привечер се любуваха на залезите си. Понякога Дърк позволяваше на селскостопанските работи да организират нескопосани танци. Той беше строг господар, но ги разбираше. Знаеше, че малко разнообразие е добро за роботите, също както за хората.

Амелия се затъжи за Земята само веднъж. Беше, когато Дърк хвана препредаване на Великденския парад по телевизията от лунната станция. Музиката и ярките цветове накараха сърцето на Амелия да се свие. Но беше само за миг.

Първият им гост дойде след няколко месеца с един весело изрисуван космически кораб, който кацна върху грубо подравнения космодрум на Дърк. С почти двуметрови букви отстрани на кораба бе написано: „Пътуващ магазин на Потърс“. От него излезе един елегантен младеж, който помириса атмосферата, набърчи нос и се насочи към къщата.

— С какво мога да ти помогна, страннико? — попита го Дърк пред вратата.

— Добър ден, приятели. Аз съм Потър — каза младежът и протегна ръка, която Дърк не пое. — Правех обичайната си обиколка на Марс, когато чух за вас тук. Реших, че може да искате да си купите някои дреболии, с които да... Да украсите местенцето си.

— Нищо не ми трябва — каза Дърк.

Потър се ухили приятелски, но вече бе видял строгата, неукрасена къща и спартанския плувен басейн.

— Нещо за съпругата? — попита той и смигна на Амелия. — Няма да се върна скоро насам.

— Радвам се да го чуя — каза Дърк.

Но Амелия с блеснали очи поиска да разгледа всичката стока на Потър и помъкна Дърк със себе си.

Тя започна да опипва всички домакински уреди като дете, което иска да разгледа нови играчки. Оглеждаше модерните уреди за пестене на време в домакинството. Гледаше със завист към роклите — изтънчени, фини, с автоматични деколтета и подгъви — и си мислеше за своите остарели дрехи.

Но после видя роботите-артисти. С необикновено човешкия си вид и цивилизовано държане те ѝ напомняха за дома.

— Не можем ли да си купим трупа? — попита тя Дърк.

— Че нали си имаме филми? Те не бяха лоши за баща ми и...

— Но Дърк, тези работи играят истински пиеси!

— Тази трупа играе всички най-известни пиеси още от времето на Джордж Бърнард Шоу — каза им Потър.

Дърк изгледа недоволно красивите хуманоидни машини.

— А какво друго правят?

— Да правят ли? Те играят — каза Потър. — Боже мой, приятелю, не можеш да очакваш едно произведение на изкуството да върши селскостопанска работа, нали?

— Че защо не? — попита Дърк. — Не одобрявам глезенето на роботите. Фермерската работа е полезна за моя контролен робот и аз съм сигурен, че той е по-умен от тези палячовци.

— Вашият контролен робот не е артист — гордо заяви Потър.

Амелия толкова настояваше, че Дърк купи трупата. И докато той откарваше роботите към къщата, понеже бяха твърде нежни, за да ходят по каменистата земя, Амелия си купи една рокля.

— Какво прави момиче като теб в тази дивотия? — попита я Потър.

— На мен ми харесва.

— О, предполагам, че може да се живее. В работа и без удобства, за да се разширяват границите. Такива и други подобни приказки. Но не ти ли омръзва все пак?

Амелия не му отговори.

Потър вдигна рамене.

— Е — каза той. — Този сектор вече е открит за колонизиране. Скоро ще си имате компания.

Амелия си взе роклята и се върна вкъщи. Потър отлетя.

Дърк беше принуден да признае, че роботите-артисти им бяха приятна компания през дългите, тихи вечери. Той даже обикна пиесата „Човекът и Супермен“. След известно време даже започна да дава съвети за играта на роботите, които те, естествено, не изпълняваха.

И все пак той беше убеден, че контролният му робот би могъл да играе също толкова добре, ако само малко бъде усъвършенстван гласът му.

Но през дългите петчасови работни дни забавленията биваха забравени. Дърк започна да облагородява други малки астероиди и да ги присъединява към имота си. Извърши силово посадване на гора, построи си водопад и поправи старата машина за създаване на климатични условия, останала от баща му.

Накрая тя заработи и той успя да създаде и сезони на малкия им астероид.

Един ден телеекранът им оживя и Дърк получи космограма. Беше от корпорация „Заселници“ — една фирма от Земята, която произвеждаше комплексно оборудване за пионери. Те предлагаха на Дърк служба като началник на главната им изпитателна лаборатория, с почти изумителна заплата.

— О, Дърк! — въздъхна Амелия. — Каква възможност!

— Възможност ли? Какво говориш?

— Можеш да бъдеш богат. Можеш да получиш всичко, което поискаш.

— Аз имам каквото искам — каза Дърк. — Кажете ми, че благодаря, но отказвам.

Амелия въздъхна тихо. Тя изпрати отказа на Дърк до фирмата, но добави, че могат да се надяват на услугите му по-нататък.

Нямаше смисъл да затръшва вратата завинаги.

По време на дългото лято на космодрума на Дърк кацна друг кораб. Този беше по-стар и дори по-очукан, отколкото техния и когато кацаше просто се стовари от последните пет фута до повърхността, с което разтреса целия планетоид. От него се измъкнаха млади мъж и жена, които едва не припаднаха щом се показаха навън.

Казваха се Джийн и Пърси Филипс и живееха на няколко хиляди мили от имението на Дърк. Всичко им било тръгнало накриво. Енергията им свършила, роботите им се изпочупили, свършила им

храната. Те отчаяни тръгнаха към фермата на Дърк. Бяха почти умрели от глад. Останали близо два дни без всякаква храна.

Дърк и Амелия ги приеха гостоприемно, както бе прието в граничните райони, и ги нахраниха. Скоро двамата отново се чувстваха добре. Ясно беше, че семейство Филипс не са наясно с принципите за оживяване в граничните райони.

Пърси Филипс дори не знаеше да се справя с роботите. Дърк трябваше да му обясни.

— Трябва да им покажеш кой е господарят — каза Дърк.

— Но аз мисля, че правилната команда, дадена с тих и приятен глас...

— Не и тук — поклати глава Дърк. — Тези работи-работници са тъпи и безотговорни същества. Те са мудни и неизпълнителни. Трябва да им *набиеш* командите в главата. Ако трябва, и ще ги риташ.

Филипс вдигна вежди в недоумение.

— Да се отнасяш лошо с робот?

— Трябва да им покажеш кой е човекът.

— Но в колонизационното училище ни учеха да се отнасяме с уважение към роботите — запротестира Филипс.

— Тук трябва да се откажеш от много земни разбирания — упорито настоя Дърк. — Слушай сега. Аз съм отгледан от работи. Някои от най-добрите ми приятели са работи. Разбери, че знам какво ти говоря. Единственият начин да ги накараш да те уважават е наистина да ги накараш да го направят.

Филипс със съмнение каза, че може би Дърк има право.

— Разбира се, че имам! — възкликна Дърк. — Казваш, че ти се изтощил генератора, а?

— Да, но роботите не са...

— Така ли? Та нали имат достъп до местата за захранване, а?

— Разбира се. Когато им се изтощят акумулаторите, те се презареждат.

— И мислиш, че спират, когато ги напълнят? Един робот тегли ток, докато има такъв. Не си ли чувал тази стара роботска поговорка?

— Предполагам, че точно така е станало. Но защо го правят? — попита Филипс.

— Роботите са непоправими пияници — каза му Дърк. — Това е заложено в тях от производителя. По този начин те се развалят по-

бързо и човек трябва да си купува нови. Повярвай, ако ги държиш недокрай заредени, ти само им правиш добро.

— Май има още много да се уча — въздъхна Филипс.

А Джийн, жена му, имаше да се учи още повече. Амелия трябваше да ѝ показва отново и отново, че бутоните не се натискат от само себе си, че контактите не се изключват без таймери, че циферблатите не се нагласят по своя воля на точното време, че на роботите-чистачи не бива да се възлага да готвят, а рубатуб, макар и да е универсален инструмент, *няма* да ти направи консервите.

— Никога не съм си представяла, че е толкова трудно — каза Джийн. — Ти как се справяш с всичко?

— Ще се научиш — увери я Амелия, спомняйки си първите дни на границата.

Семейство Филипс отлетя към имението си. Амелия си мислеше, че като си тръгнат, ще им бъде самотно, но ѝ бе приятно да остане отново само с Дърк и да възобновят работата по тяхната си ферма.

Но хората не ги оставиха на мира. Скоро се обади един човек от Селскостопанската електроцентра на Марс. Обясни, че понеже към астероидния пояс започват да идват повече заселници, услугите на компанията му се разширяват. Искаше да закачи фермата на Дърк към лазерната мрежа за снабдяване с енергия на централата от Марс.

— Не — отговори Дърк.

— Защо не? Не е скъпо...

— Аз сам си правя енергията.

— О, тези малки генератори — погледна смръщено към слънцето на Дърк човекът. — Но за истински добро развитие...

— Не ми трябва. Тази ферма се развива достатъчно добре и ме удовлетворява.

— Можете да получите повече работа от роботите си.

— Ще се изхабят по-бързо.

— Можете да си вземете по-нови модели.

— Новите изгарят по-бързо.

— По-добра генераторна система тогава — каза мъжът. — Това ваше малко слънчице няма кой знае каква мощност.

— На мен ми стига.

Мъжът поклати учудено глава.

— Май никога няма да мога да ви разбера вас, пионерите — каза той и си тръгна.

Опитаха да продължат да живеят както преди. Но откъм съседните астероиди вече започнаха да проблясват светлини и лунарната телевизия бе затрупана от местни сигнали. Пощенската ракета започна да спира всяка седмица и една туристическа агенция предлагаше пътешествия из пояса.

По лицето на Дърк се появи познатото недоволно изражение. Той оглеждаше небето наоколо. Ставаше все по-тясно. Започваше да губи простора си и тишината на фермата му бе нарушена от трясъка и пламъците на преминаващите наблизко ракети.

Но той бе обещал на Амелия и щеше да спази обещанието дори и с цената на живота си. Лицето му отслабна, той започна да работи по шест, седем, а понякога по цели осем часа на ден.

Обади се някакъв продавач на шевни машини, после една усмихната жена се опита да продаде на Дърк енциклопедия на Слънчевата система. Сега вече пътищата на космическите кораби бяха установени и онзи дълъг и опасен път се бе превърнал в суперскоростно шосе.

Една нощ, докато Дърк и Амелия си седяха на портата, видяха огромен светещ надпис в небето. Той се простираше на мили в космоса. Пишеше: „Търговски център Розен. Магазини, ресторанти, най-добрите напитки на астероидите“.

— Магазини — прошепна Амелия. — И ресторант! О, Дърк, не може ли да отидем?

— Защо не? — отвърна той с унило свити рамене.

На следващия ден Амелия си облече новата рокля и накара Дърк да сложи единствения си ушит по поръчка костюм. Качиха се в стария космически кораб и излетяха.

Центърът „Розен“, оживено гранично селце, разположено върху четири свързани помежду си астероида, се мъчеше неистово да се превърне в град. По всички улици вече бяха монтирани скоростните тротоари. Селцето беше пълно с шумни, забързани хора, а по улиците се събираха работи, натоварени с оборудване.

Амелия заведе Дърк в ресторанта, където им сервираха истинска земна вечеря. На Дърк много му хареса. Само дето леко му се гадеше, тъй като му се налагаше да вдишва въздух, издишван от други хора.

Пък и храната беше твърде фина, за да се нахрани добре човек. Накрая Дърк поръча погрешно виното и се опита да даде бакшиш на келнера-робот.

Чувствайки се нещастен, той позволи да бъде влачен от магазин в магазин. Единственият път, когато прояви някакъв интерес, беше, когато влязоха в магазина за тежки инструменти.

Разгледа новия антигравитационен двигател. Беше модел, какъвто не бе виждал никога досега.

— Това е точно необходимото за отстраняване на влиянието на тежките планети — каза му роботът-продавач. — Ние мислим, че тази машина ще работи прекрасно на някоя от луните на Юпитер например.

— Луните на Юпитер ли?

— Казах го като пример, господине — отвърна роботът. — Никой още не е бил там. Това са напълно неизследвани територии.

Дърк кимна разсеяно и погали металния кожух на машината.

— Слушай, Амелия — каза той. — Мислиш ли, че онази служба на Земята е още свободна?

— Може — отвърна тя. — Защо?

— Може би е по-добре на Земята, отколкото тук. Тези хора си играят на заселничество.

— Мислиш ли, че ще бъдеш щастлив на Земята?

— Може и да бъда.

— Съмнявам се — каза Амелия. Спомни си колко щастливи си бяха на астероида. Животът им бе пълен и смислен. Бяха само двамата и се бореха с дивата природа с грубите си сечива... И със собственото си умение...

Това беше преди да дойдат други хора. Преди шумната и нахална земна цивилизация да се струпва съвсем пред входната им врата.

Нейната майка бе научила от собствен опит и се бе опитала да й го каже... Дърк никога нямаше да бъде щастлив на Земята. А за нея бе невъзможно да бъде щастлива, ако той погуби живота си като баща й, вършейки някаква омразна работа и мечтаейки за друга, която да го удовлетворява повече.

— Ще вземем антигравитационния двигател — каза тя на робота. После са обърна към Дърк. — Ще ни свърши добра работа, когато тръгнем към Юпитер.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.